

JMG

Kandidatuppsats
Journalistprogrammet VT 2013
Institutionen för journalistik, medier och kommunikation
Göteborgs universitet

Dagens Dagbladet och Svenska Nyheter

En kvantitativ studie av nyhetsmångfald i svensk dagspress

Författare: Hugo Hellman, Per Forsberg
Handledare: Tomas Andersson Odén

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Dagens Dagbladet och Svenska Nyheter – En kvantitativ studie av nyhetsmångfald i svensk dagspress

Written by: Per Forsberg & Hugo Hellman
Bachelor`s degree of journalism
Department of Journalism, Media and Communication
Spring Term 2013
University of Gothenburg

The purpose of this study is to examine diversity in news selection and its change over time in the Swedish newspapers. Diversity in news is one of the fundamental purposes with the state instituted press subsidies in form of an economical support for newspapers. The support is awarded annually to Swedish newspapers and was initiated to help the smaller newspapers in each region survive and thereby maintain diversity in news.

To study this, we examined four Swedish daily newspapers divided into two sets of comparison. In the first set we have studied provincial newspapers, Nya Wermlands-Tidningen and Värmlands Folkblad, two newspapers who are owned by different companies but are competitors in the same local area. Värmlands Folkblad is the smaller newspaper in terms of circulation and therefore receives press support. In the second set we have placed two newspapers that operate from Stockholm, Dagens Nyheter and Svenska Dagbladet. Both represents big city press with national coverage and compete on the same market. Svenska Dagbladet receives press support.

To study the diversity we used a quantitative method to identify the different sections and the unique and shared news in the examined material. We also examined the total number of news in the newspapers and in the different sections. To study the changes over time we examined three different years, 1984, 1998 and 2012. We studied newspapers from five days each year. The material consists of 60 newspapers, with a total of 4939 reported news.

Our study leans upon different theories that can explain the diversity in press. The theories include professionalization of the journalists, the commercialization of the news market and the increased use of news agencies.

The result showed that the total number of news articles has decreased since 1984 with 28 percent in the studied newspapers. The share of unique and shared news is however constant over the period. In the different sections of the newspapers there were some changes, local, domestic and foreign news decreased, and entertainment news increased. The conclusion of the study is that the press subsidies have had an effect on the diversity of the press. It has helped to maintain a more diverse news range in the two studied areas.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.2. Syfte och frågeställningar.....	1
2. Bakgrund	2
2.2. Branschnivå.....	3
2.3. Företagsnivå.....	4
2.4. Individnivå.....	5
2.5. Tidigare studier av mångfald.....	7
3. Urval, metod och material	9
3.2. Urval.....	9
3.3. Metod.....	10
3.3.1. Identifiera nyheten.....	11
3.4. Undersökt material.....	12
3.5. Reliabilitet.....	15
3.6. Validitet.....	16
4. Resultat	17
4.2. Antalet nyheter i de undersökta tidningarna.....	17
4.3. Andel unika respektive delade nyheter.....	18
4.4. Skillnader mellan tidningarnas avdelningar.....	20
4.4.2. Lokalmaterial.....	20
4.4.3. In- och utrikesmaterial.....	23
4.4.4. Kultur- och nöjesmaterial.....	24
4.4.5. Ekonomimaterial.....	25
4.5. Sammanfattning.....	27
5. Analys och diskussion	29
6. Slutsats	33
Litteraturförteckning	35
Bilagor	38
Kodschema.....	38

1. Inledning

Vintern 2012/2013 blossade en debatt om presstödet upp i bland annat Dagens Nyheter. Sveriges kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth skrev i en debattartikel att presstödet inte finns till för att rädda mediekoncerner i den digitala omställningen och den stora förändring som medielandskapet både nationellt och internationellt befinner sig i, utan att värna om en mångsidig nyhetsförmedling för Sveriges medborgare (2012, 28 dec).

Artikeln var ett svar i en debatt som startats av flera socialdemokratiska tidningar som ville reformera presstödet till ett omställningsstöd för att kunna möta de stora förändringarna på mediemarknaden, en reformering som bland annat skulle innebära lägre krav på journalistiskt innehåll och upplagor för att erhålla stöd.

Presstödet har funnits sedan 1971 och består till största delen av ett driftsstöd som delas ut till de på orten svagare konkurrenterna. Presstödet infördes i en tid av förändring på mediemarknaden, när många tidningar riskerade att gå under i den allt hårdare konkurrensen. Syftet var att värna om mediernas demokratiska funktion och att öka mångfalden av nyheter (Hadenius & Weibull 1996:83).

De ekonomiska svårigheterna har dock varit påtagliga under de senaste 20 åren i och med ökande konkurrens från gratistidningar, TV- och radiokanaler och kanske framförallt nyheter på internet som gjort att publiken sviker. Detta har lett till nedskärningar och sammanslagningar av redaktioner och tvingat journalistkåren till högre effektivitet (Djerf-Pierre & Wiik, 2012:195).

Vad har då hänt med den, av staten, eftersträlvade mångsidiga nyhetsförmedlingen i denna tid av ekonomiska bekymmer? Vi vill veta hur situationen ser ut idag, men också jämföra detta med 80-talet, när den svenska dagstidningen kanske mårde som bäst i modern tid (SOU 2006:8).

Vi vill göra detta genom att undersöka effekten av presstödet hos fyra svenska dagstidningar. Undersökningen kommer att undersöka mångfalden i aspekten ett brett utbud av nyheter, och därför undersöka hur stor andel nyheter som är unika för en tidning och hur många som kan återfinnas i båda. Har presstödet lyckats bidra till och upprätthålla den eftersträlvade mångfalden?

1.2. Syfte och frågeställningar

Att många olika röster, åsikter och skeenden förmedlas via medierna är en av grunderna till den svenska presstödsmodellen. I 2006 års pressutredning med titeln ”Mångfald och räckvidd” sammanfattas mediernas demokratiska uppgift så här:

En vital och för statskicket nödvändig opinionsbildning förutsätter att medborgarna har tillgång till och aktivt tar del av fora som fullgör följande tre uppgifter: 1) informationsuppgiften; uppgiften att förse medborgarna med sådan information att de fritt och självständigt kan ta ställning i samhällsfrågor, 2) granskningsuppgiften; uppgiften att verka som självständiga aktörer och att granska

att den offentliga makten utövas under lagarna, samt 3) forumuppgiften; uppgiften att låta olika åsikter och kulturyttringar komma till tals. Utifrån detta perspektiv spelar massmedierna en central roll i vårt demokratiska system. Staten bör verka för att förhållandena på massmediemarknaden är sådana att medborgarna kan ges tillgång till en mångfald massmedier som fullgör de tre nämnda uppgifterna. (SOU 2006:8 s.14)

Men samtidigt som man satsar pengar från staten för att upprätthålla mångfald i den svenska dagspressen sker förändringar i journalistbranschen som tycks dra åt andra hållet. Sämre ekonomiska förutsättningar gör att antalet journalister på redaktionerna blir färre och journalisterna blir allt mer samkörda i sin syn på nyhetsvärdering (Ghersetti, 2012).

Jakten på läsare för att stävja den ekonomiska krisen i branschen ger också upphov till ett mer publikanpassat innehåll och nyhetsbyråer, framförallt TT, har spelat och spelar än mer idag en betydande roll på den svenska nyhetsmarknaden.

Syftet med denna studie är att studera mångfalden och dess förändring över tid i den svenska dagspressens nyhetsutbud i tryck.

Denna studie av dagspressens nyhetsmångfald, som sträcker sig mellan 1984 och 2012, ämnar svara på följande frågor:

1. Hur har antalet nyheter förändrats i svenska dagstidningar mellan åren 1984 och 2012?
2. Hur stor andel av nyheterna i svenska dagstidningar är unika och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?
3. Hur ser skillnaderna ut mellan de olika avdelningar i tidningarna ifråga om mängd och unika/delade nyheter och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

2. Bakgrund

Bakgrunden och den teoretiska förankringen av denna undersökning kan delas upp i tre nivåer: Faktorer som påverkar på branschnivå, faktorer som påverkar på företagsnivå och faktorer som påverkar på individnivå.

För att studera mångfalden inom den svenska dagspressen behöver man först definiera begreppet mångfald. I denna studie har vi utgått från definitionen av mångfald som är syftet med det svenska presstödet och som anges som direktivet till första pressutredningen, nämligen att tidningarna ska innehålla ett mångsidigt utbud (SOU 1965:22).

I ett betänkande av dagstidningskommittén (SOU 1988), görs ett försök att definiera det önskvärda mångfaldsbegreppet.

Den presspolitiskt eftersträlvade mångfalden avser bredd i nyhetsförmedling och opinionsbildning. Dagspressen i sin helhet bör omfatta så stor spännvidd som möjligt både i fråga om den rena nyhetsrapporteringen och de värderingar och idérelationer som hör ihop med fortlöpande nyhetsförmedling (SOU 1988:48).

2.2. Branschnivå

Från 1945 fram till cirka 1970 minskade antalet flerdagarstidningar i Sverige med nästan 40 procent (Hadenius & Weibull 1996:61). En teori som på 1960-talet försökte förklara tidningars överlevnadschanser var teorin om upplagespiralen (Furhoff, 1967). Enligt denna teori kunde tidningar delas upp i antingen förstatidningar eller andratidningar. Förstatidningen är den upplagemässigt största tidningen inom spridningsområdet. Den når då fler läsare och blir därmed också attraktivare för fler annonsörer och befinner sig därför i en positiv upplagespiral, samtidigt som andratidningens förhållande är det motsatta. På 1970-talet lanserades ytterligare en förklaringsmodell, täckningstalsteorin (Gustafsson, 1978). Teorin gör gällande att om en tidning har över 50 procents hushållstäckning i spridningsområdet blir det den naturliga kanalen för annonsörer, vilket gör det svårt för andratidningen att hävda sig.

Utvecklingen på dagstidningsmarknaden gjorde att regeringen 1963 tillsatte en utredning om hur man skulle kunna lösa de ekonomiska problemen för många dagstidningar (Hadenius & Weibull 1996:84). Syftet var att främja demokratin genom att stödja en mångfald inom pressen och skapa en valfrihet för läsarna (Hadenius & Weibull 1996:83).

I linje med teorierna på ämnet kom utredningen fram till att krisen på 1960-talet främst gällde de tidningar som hade en konkurrent med större upplaga på sin utgivningsort. En form av presstödd föreslogs i utredningen, men denna realiserades inte. Istället mynnade det ut i det som idag kallas partistöd. Det skulle dröja ytterligare några utredningar innan presstödet realiserades. 1971 beslutade riksdagen att man skulle ge ett direkt ekonomiskt bidrag till andratidningen på orten (Hadenius & Weibull 1996:84), detta har bidragit till att både socialdemokratiska andratidningar, samt exempelvis moderata Svenska Dagbladet och centerpartistiska Skånska Dagbladet har kunnat finnas kvar (Nord 2012:84).

Presstödet är uppdelat i två delar. Ett driftstöd och ett distributionsstöd. Driftstödet delas ut till tidningar som har högst 30 procent täckningsgrad i utgivningskommunen, det vill säga ortens andratidning. Distributionsstödet delas ut till alla tidningar som deltar i samdistribution, vilket de flesta tidningar på marknaden gör. Den totala storleken på presstödet var 565 miljoner kronor år 2011, varav 500 miljoner var driftstöd och 65 miljoner var distributionsstöd (Presstödsnämnden, 2013).

Ett system av ekonomiskt stöd till pressen är inte unikt för Sverige. De flesta länder har länge stött dagspressen genom indirekta bidrag, som momsbefrielse eller lägre priser på post och distribution, detta gäller exempelvis Storbritannien och Tyskland (SOU 2006:8). Under 1970-talet infördes också system med direkta stöd i ett flertal andra länder, som exempelvis Frankrike, Italien, Grekland samt Danmark och Finland (SOU 2006:8, Hadenius & Weibull 1996:91).

Från 1980 till 2012 har antalet flerdagarstidningar sjunkit något trots presstödet, och samtidigt har antalet endagarstidningar ökat, vilket gör att det totala antalet dagstidningar hållit sig ganska konstant. Den totala dagstidningsupplagan har dock sjunkit till nästan hälften mellan samma år (Nordicom, 2013). Det som också förändrats är ägarstrukturer, där utvecklingen gått mot att ett färre antal mediekoncerner äger ett antal olika mediekanalet och konkurrerar med varandra (Stúr 2012:55).

Publicering på internet har under den undersökta perioden vuxit fram till att bli en viktig del i konkurrensen om läsarna (Stúr, 2012:53). I en undersökning från SOM-institutet från 2011

svarade 61 procent av de tillfrågade att de läser eller tittar i en morgontidning minst fem dagar i veckan. 12 procent svarade att de läste morgontidningen på nätet i samma omfattning (SOM-institutet, 2012)

2.3. Företagsnivå

På företagsnivå finns ett flertal faktorer som kan påverka mångfalden. Det handlar dels om hur medieföretag marknadsanpassar sina produkter för att öka sin konkurrenskraft, hur detta leder till ökad användning av gemensamma producenter av nyheter som nyhetsbyråer samtidigt som redaktionerna blir mindre, men också om att konkurrensen kan göra att mångfalden ökas genom profilering av dagstidningar.

Teorin om kommersialisering beskriver dragkampen mellan marknadskrafter och journalistikens demokratiska funktion, och hur detta får medierna att fokusera alltmer på nyheter som säljer och allt mindre på nyheter som informerar om viktiga händelser (se exempelvis Ots, 2012; Strömbäck, 2005; Allern, 2012). Denna process intensifierades under 1980-talet till följd av såväl teknologiska, ekonomiska och politiska förändringar som skapade nya konkurrensförutsättningar (Allern, 2012:236). Kommersialiseringen sker på olika nivåer. *Mediesystemet* förändras genom ökad konkurrens från såväl nya radio- och TV-kanaler som webbaserade medier, *medieföretagen* förändras i den mening att de mer styrs av vinstintresse än publicistiska intressen och *innehållet* förändras för att ge läsaren det den vill ha, inte vad den behöver (Allern, 2012:237).

I Figur 2.1. redovisas en förenklad bild av hur journalistiken påverkas av kommersialisering ur Jönsson & Strömbäcks "Nyheter i konkurrens - journalistikens kommersialisering?" (2005:4).

Figur 2.1. Skillnader mellan en journalistik i marknadens respektive demokratins tjänst.

	Journalistik i demokratins tjänst	Journalistik i marknadens tjänst
Journalistikens syfte	Informera	Sälja
Journalistikens syn på människor	Medborgare	Konsumenter
Journalistikens moraliska uppdragsgivare	Medborgarna	Ägare och investerare
Journalistikens ansvar	Tillhandahålla sådan information som människor behöver	Tillhandahålla sådan information som människor efterfrågar

Strömbäck anger också ett antal punkter där kommersialiseringen påverkar mest (Jönsson & Strömbäck, 2005:15ff). Bland dessa återfinns ett minskat utrymme för politik och undersökande journalistik, minskat användande av flera olika källor till en nyhet samt en högre andel användande av nyhetsbyråer och på den svenska marknaden i synnerhet

Tidningarnas Telegrambyrå. Alla faktorer som på något vis kan påverka andelen unika nyheter i en dagstidning.

Alla svenska dagstidningar abonnerade år 1996 på nyhetsbyrån Tidningarnas Telegrambyrå (TT) (Hadenius Weibull, 1996:270)

TT var fram tills år 1999 kooperativt ägt av de flesta svenska tidningarna (Hadenius & Weibull, 1996:269, Tidningarnas Telegrambyrå, u.å.). Ägarstrukturen har omorganiserats men byrån ägs fortfarande av några av Sveriges största medieföretag (Tidningarnas Telegrambyrå, u.å.)

Byrån som grundades 1921 har en egen redaktion som producerar nyhets- och featureartiklar. Under 2000-talet expanderade TT. 1999 köptes Avisas redaktionstjänst upp och bytte namn till TT Spektra som levererar såväl featurematerial som färdigredigerade sidor till många tidningar. Avisa var från början en koncern som tog över många socialdemokratiska tidningar i syfte att sälja dessa vidare efter att deras tidigare ägare, A-pressen, gått i konkurs 1992. Avisa övertog därmed också A-pressen redaktionstjänst som levererade nyhets- och featurematerial. 2007 köptes också bildbyrån även Scanpix och 2008 Svenska grafikbyrån. Därmed har man skapat förutsättningar för att det material man fokuserar på att göra stort och tilltalande publiceras på samma sätt i flera medier (Hadenius, Weibull 1996:106, Tidningarnas Telegrambyrå, u.å.).

TT beskriver sitt uppdrag på följande vis: *Att sakligt och opartiskt förmedla nationella och internationella nyheter* (Tidningarnas Telegrambyrå, u.å.).

Det finns, och har funnits, ytterligare en rad andra svenska nyhetsbyråer förutom TT. Förenade Landsortstidningar hade en nyhetsbyrå som under en period var landets näst största och levererade material till opolitiska samt borgerliga landsortstidningar. En annan nyhetsbyrå värd att nämna var A-pressen egna nyhetsbyrå som levererade material till A-pressens tidningar, deras redaktionstjänst lades dock ner i samband med A-pressens konkurs 1992. (Hadenius & Weibull, 1996:270).

Något som också kan påverka mångfalden är att redaktionernas storlek har minskat. Som vi redovisar i kapitlet om denna undersöknings urval har alla undersökta tidningars redaktionspersonal minskat betydligt från 1984 till 2012. Redaktioner slås också samman på grund av effektivitetskrav vilket leder till likriktning av arbetsmetoder och nyhetsurval (Djerf-Pierre & Wiik, 2012:195).

Men det finns också krafter från medieföretagen som kan bidra till att öka mångfalden av nyheter. Exempelvis finns en tendens hos svensk dagspress att profilera sig för att öka dess konkurrenskraft, som exempelvis mot näringslivsintresserade personer (Hadenius & Weibull 1996:94).

2.4. Individnivå

På individnivå finns ett antal faktorer som kan påverka nyhetsutbudet. Den övergripande teorin är professionaliseringen som beskriver hur gemensamma yrkesideal och yrkesetik har förändrat journalistkåren och gjort den mer homogen (Djerf-Pierre & Wiik, 2012:178).

Professionaliseringen kan sägas vara problematisk därför att den kan innebära en likriktning och bristande mångfald och att detta blir ett resultat av den gemensamma kultur av värderingar som växer fram med professionaliseringen (Djerf-Pierre & Wiik, 2012:181). Begreppet sammanfattar den process journalistkåren genomgått genom framväxandet av ett nytt ideal som oberoende och fri från politiska värderingar, till viss del ett resultat av journalisthögskolornas införande under 1960-talet (Jönsson & Strömbäck 2005:10).

Journalister är också en ganska homogen yrkesgrupp ifråga om social och kulturell bakgrund. Undersökningar från JMG visar att exempelvis 24 procent av de tillfrågade journalisterna i en enkätundersökning svarat att de kommer från en högre tjänstemannafamilj eller akademikerfamilj, vilket kan jämföras med allmänheten där enbart 6 procent säger sig tillhöra samma grupp (Djerf-Pierre, 2012:17). Det finns också skillnader mot allmänheten när det gäller etnisk bakgrund. I undersökningen säger sig 5 procent vara födda i ett annat land, vilket kan jämföras med 19 procent av allmänheten i åldern 19-67 (Djerf-Pierre, 2012:17). Detta är något som skulle kunna påverka hur urvalet av nyheter görs. En mer homogen grupp har sannolikt en mer enhetlig syn på vad som är intressant.

Det finns en också stor enighet bland journalister gällande vad som har ett högt nyhetsvärde i den meningen att det har stor sannolikhet att publiceras. I boken "Den svenska journalistkåren" (Asp, 2007), där svar från en återkommande enkätstudie gjord på svenska journalister redovisas, visar resultaten på att journalister blivit mer samstämmiga ifråga om vilka faktorer som har betydelse för nyhetsvärderingen sedan 1989 då studien först genomfördes (Ghersetti, 2007:100). Över tid har betydelsen för samtliga av de övergripande områden som enkäten frågar om, intressant för publiken, redaktionella rutiner samt hur viktigt det är för publiken, stärkts. Studien är också uppdelad i flera underkategorier. De specifika faktorer som ökat mest är huruvida det finns ett bra pressmeddelande och huruvida uppgiften kommer från en officiell tillförlitlig källa. Mellan åren 1989 och 2005 ökade dessa faktorer med 22 respektive 21 procentenheter. Denna utveckling mot en icke uppsökande journalistik kan bland annat kopplas till att den enskilde journalisten till följd av mediekoncentration och rationaliseringar förväntas vara mer effektiv och produktiv idag än på slutet av 1980-talet (Ghersetti, 2007:101).

En grundläggande utgångspunkt för nyhetsvärdering är att det finns ett i det närmaste oändligt antal händelser som kan bli nyheter varje dag (Hadenius & Weibull, 1996: 279), men bara ett fåtal når publiken. Att allt som händer runt om oss skulle omskrivas är dock varken rimligt eller önskvärt, att det måste gå igenom någon sorts filter är en självklarhet. Det finns flera olika teorier kring nyhetsvärdering, alla med sina egna förklaringsmodeller för vad som gör att en händelse blir en publicerad nyhet. Men de flesta har ett antal gemensamma referenspunkter i **närhet**, **sensation/avvikelse**, **elitcentrering** och **förenkling** (Ghersetti, 2012: 212ff)

Till närhetsbegreppet räknas närhet i tid samt geografiskt och kulturellt avstånd. Ju närmare något sker oss desto lättare har vi att relatera till det.

Sensation/avvikelse-begreppet innefattar att det som avviker från det normala har ett nyhetsvärde, många teorier inkluderar också att händelsen ges större värde om den har ett negativt inslag (Hvitfelt, 1985).

Elitcentreringsbegreppet innebär att en händelse har större nyhetsvärde om den innefattar en elitperson, exempelvis politiker, kulturpersonlighet, idrottare etc.

Förenklingsbegreppet handlar om vikten av att nyheten är lätt att förstå. Detta gör att komplexa skeenden, om än viktiga, som kräver långa förklaringar blir bortprioriterade i nyhetsflödet.

Men urvalsprocessen sker inte bara med hänvisning till hur högt nyhetsvärde en händelse har, det ska också passa in i mediets form (Ghersetti, 2012:214f). Med detta avses att exempelvis dagstidningarna har en ganska tydligt upplagt utrymme för de olika avdelningarna och det krävs händelser av den mer extrema karaktären för att dessa ska ruckas på. Har man ett extra telegram eller kortare nyhetstext till utrikesrapporteringen flyttar man inte den till kultursidan, man stryker den eller ersätter någon annan nyhet på de avsatta sidorna för avdelningen. Detta kan leda till såväl likriktning i nyhetsflödet (om tidningarna har samma utrymme och likvärdig värdering av nyhetsvärdet) som mångfald (om det är ojämnt fördelat utrymme i de olika avdelningarna).

Denna studie om mångfald undersöker främst faktorer på individ- och företagsnivå, men vi kommer föra diskussionen även kring branschnivån.

2.5. Tidigare studier av mångfald

Att studera mångfald i nyhetsutbudet inom tidningar på den svenska mediemarknaden är inte helt vanligt trots det statliga engagemanget sedan 1971. En studie genomförd av Institutet för mediestudier (2000) med titeln "Lika eller unika" studerade lokalmaterial från sex redaktioner i Norrköping under en vecka 1999. Studien behandlar delvis de två större tidningarna i staden, Norrköpings Tidningar och Folkbladet, men också två radiokanaler samt två TV-kanaler. Studien visade att de två tidningarna hade 43 procent, respektive 58 procent gemensamma nyheter med de övriga fem redaktionerna under den undersökta veckan. Studien fokuserade dock enbart på ett nedslag i tiden, vilket gör det svårt att se hur utvecklingen har sett ut för medierna, huruvida det har blivit mer eller mindre mångfald i journalistiken. I vår studie har vi valt att göra tre nedslag, 1984, 1998 samt 2012, för att kunna kartlägga hur förändringen har sett ut över tid, något som oss veterligen inte tidigare har gjorts.

Konkurrensverket kom 2003 med en rapport som utreder hur samarbeten ser ut inom dagstidningsbranschen. Där konstateras att TT-materialet har ökat och att nyhetsbyrån har en monopolliknande ställning på marknaden. Man konstaterar också att de flesta av de tidningar som 2002 erhöll driftstöd också hade ekonomiska bekymmer, och hade sannolikt inte överlevt utan ekonomiskt stöd. Driftstödet är väldigt viktigt för dessa tidningar eftersom de har väldigt svårt att få annonsörer. Man föreslår därför att reklamskatten bör slopas som en åtgärd mot detta (Konkurrensverket, 2003).

Anna Maria Jönsson genomförde i början på 2000-talet en studie i mångfald i svenska TV-nyheter mellan 1980 och 2000. Hon studerade dels vad man rapporterar om i ett nyhetsperspektiv; geografisk, ämnes- och aktörsmångfald, och dels presentationen av nyheterna; urval, presentation och skillnader mellan nyheter som är gemensamma.

Resultatet visar att mångfalden är ganska låg. Man presenterar ofta samma nyhetshändelse och urvalet är baserat på ett ganska likartat område för de tre undersökta nyhetsprogrammen. Andelen gemensamma nyheter ökar mellan 1980 och 2000, mot slutet av perioden är cirka 50

procent av materialet gemensamma nyhetsrapporteringar. Jönsson argumenterar för att detta beror på en ökad professionalisering av journalistkåren samt att man i allt högre grad väljer att använda sig av samma etablerade källor. Vidare konstateras att andelen utrikesnyheter ökar totalt sett (Jönsson, 2004).

Håkan Hvitfeldts "På första sidan" (1985) studerar vilka nyheter som får ta plats på förstasidorna på ett antal större svenska tidningar, men studerar inte tidningarnas nyhetsflöde som helhet. Denna studie resulterade i ett antal kriterier för nyhetsvärdering, och han konstaterar också att nyheter som handlar om politik, ekonomi, brott, eller olyckor har störst chans att hamna på förstasidan.

Micaela Toresson och Hanna Österberg konstaterar i en studie om utrikesnyheter från 2012 att antalet utrikesnyheter sjunkit stadigt mellan åren 2002 och 2012 (Toresson & Österberg 2012).

3. Urval, metod och material

Denna undersökning har för avsikt att undersöka hur många nyheter några svenska tidningar presenterar, hur stor andel av nyheterna som är unika för tidningarna och om dessa andelar har förändrats över tid. Detta för att det är en del av syftet med det statliga presstödet att allmänheten skall ha en stor valmöjlighet att kunna tillgodogöra sig olika nyheter (SOU 1988:48). För att undersöka detta har vi använt oss av en kvantitativ metod, detta för att denna undersökning vill undersöka ett relativt stort material och för att vi enkelt vill kunna se förekomsten av det vi undersöker i materialet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud 2007:223).

Vi hade också kunnat anta en kvalitativ ansats och analyserat en mindre mängd artiklar och mer på djupet sett skillnader och likheter mellan de olika tidningarnas nyheter. Med en sådan undersökning hade vi kunnat urskilja nyanser mellan olika vinklingar på samma nyhetshändelse, men eftersom vår frågeställning inte innefattar olika typer av skildringar anser vi att den kvantitativa metoden är att föredra för vår studie.

3.2. Urval

Urvalet av våra tidningar som vi baserar våra empiriska data på är gjort utifrån ett strategiskt urval. När vi gjort vårt urval har vi lutat oss på principen om kritiska fall (Esaiasson et al. 2007:183), samt en mest lika design (Esaiasson et al. 2007:112).

Vi har utgått från två tidningspar som i vart och ett av paren är lika varandra ifråga om spridningsområde men som skiljer sig i form av att de ägs av två skilda tidningsföretag. Detta på grund av att vi då kan, så långt det är möjligt, isolera just de variabler vi vill mäta, det vill säga andelen unika och gemensamma nyheter. Detta utan att riskera större påverkan av andra faktorer som olika spridningsområde, eller redaktionella samarbeten.

För att kunna jämföra andelen unikt material över tid har vi utgått från tre olika tidpunkter i historien: 1984, 1998, 2012.

1984 är utgångspunkten för vår undersökning. Det är ett år som tillhör en epok i dagstidningsbranschen som präglas av en mycket stark tillväxt och ekonomisk ställning för dagstidningarna (Hadenius & Weibull 1996:63) Det är också innan den kommersiella TV:n och radion kommit igång och också långt före internet blivit många människors naturliga källa till nyheter. Under 80-talet var också dagspressen som störst i modern tid. 1989 var antalet tryckta tidningsexemplar per dag över hälften av antalet invånare i Sverige (SOU 2006:8).

Denna första utgångspunkt vill vi jämföra med nutiden och hamnar då naturligt i året 2012. Detta år tillhör en tid som präglas av stora strukturförändringar inom dagspressen och en tid när pappersupplagorna stadigt minskade (Nordicom, 2013). Dagstidningsbranschen försökte finna nya betalningsmodeller för sina produkter på internet, bland annat genom så kallade betalväggar (Ots 2012:127).

Utifrån dessa två historiska nedslag ville vi finna ett mellanliggande årtal, för att kunna se ifall den eventuella förändringen inte är helt linjär mellan våra två första årtal, och valet föll då naturligt på 1998 på grund av det är den tidsmässiga mittpunkten. Det året är också

intressant för ett av tidningsparen, 1997 lanserades nämligen Värmlands Folkblad på internet, något som Nya Wermlands-Tidningen gjorde först 2007. Dessutom hade Värmlands Folkblad övergått till tabloidformat på sin papperstidning. Kanske kan detta påverka andelen gemensamma nyheter eftersom det ger en större möjlighet till att se vad konkurrenten skriver genom deras snabbare internetpubliceringar.

För varje tidning och år har vi undersökt och kodat fem nummer. Det blir totalt 60 tidningar. För att undvika att en större enskild händelse, som resulterar i flera dagars bevakning, påverkar vårt urval har vi konstruerat syntetiska oktoberveckor. Det betyder att vi konstruerar en vecka på följande vis: måndagens tidning från den första veckan i oktober, tisdagens nummer från veckan därpå och så vidare. Detta för att inte riskera att enskilda icke normala händelser som påverkar nyhetsutbudet under flera dagar i rad inte ska störa undersökningens resultat. Månaden oktober är en bra månad att studera eftersom den oftast är ganska neutral för en dagstidning utan allt för många stora yttre eller inre händelser som påverkar redaktionens produktion (Andersson Odén, 2002:10)

I undersökningen ingår tidningarnas alla nyheter, analyser och krönikor som kan härledas från en händelse och som återfinns på nyhets- eller ledarplats. Vi vill betona att en nyhet bara kodas en gång, är det flera artiklar som beskriver samma händelse bortser vi från dessa och kodar in den artikeln som ges störst utrymme i tidningen. Det vi kodat är sådant material som är dagligen återkommande i varje tidnings huvudedition. Även ledare, ledarkrönikor, citatnotiser och bildnotiser.

Vi har dock valt att inte undersöka tidningarnas sportnyheter. Det motiverar vi med att sporten som ämne och dess nyhetsurval inte betyder så mycket för tidningens politiska särprägel, den kan visserligen göra det genom att exempelvis aktivt välja att belysa damidrott mer, men detta är ändå inget som vi kommer åt att undersöka i denna studie. Vi har därför valt att bortse från allt sportmaterial.

Vi har inte heller kodat bilagor och specialsidor, som exempelvis motorsidor eller bostadsbilagor, som återkommer mer sällan. Vi har också bortsett från familjenyheter som födelsedagsporträtt. Bilagor innehållandes lokalt nyhetsmaterial är dock inkodade.

Det vi helt missar i denna undersökning är tidningarnas digitala material. Men vi anser att den tryckta tidningen fortfarande är dagstidningarnas huvudprodukt (se även inledningen), även om detta troligtvis håller på att förändras genom att allt fler läsare enbart tillgodoser sig nyheter via internets olika kanaler.

3.3. Metod

För att mäta våra frågeställningar har vi utvecklat en kvantitativ analysmetod. Denna är utvecklad för att på ett så effektivt sätt som möjligt kunna identifiera unika och delade nyheter med den andra tidningen i tidningsparet. För att hålla en så hög intersubjektivitet som möjligt i vår undersökning vill vi försöka beskriva vår metod på ett så utförligt vis som möjligt.

I den kvantitativa metod vi utvecklat använder vi en variabel där vi skriver in några nyckelord om varje analysenhet (artikel) för att den skall kunna identifieras i den andra tidningen i tidningsparet. Vi har också kodat storlek artikel, typ av artikel, sidnummer, artikelnummer, Artikelstorlek, avsändare samt avdelning. Se bilaga 1 för kodschema. Vi har dock två

variabler kvar som inte kodas i genomgången av tidningen, variabeln *unik eller delad nyhet* samt variabeln *sidonummer i den andra tidningen samma nyhet förekommer*. Kodningen av dessa variabler sker först efteråt och metoden kan beskrivas på följande vis: När de delar i tidningsparet som ska undersökas kodats färdigt går vi tillbaka och kodar de sista variablerna på varje analysenhet, de som beskriver huruvida nyheten är unik eller delad med den andra tidningen i tidningsparet. Man jämför då nyckelorden för en viss analysenhet med alla de övriga analysenheterna i den motsvarande tidningens kodning, och anger om analysenhetens nyhet är unik eller även förekommer i den andra tidningen. Om något tvivel uppstår huruvida nyheten är densamma har vi gått tillbaka och jämfört artiklarna direkt i de två tidningarna. Denna metod kan innehålla reliabilitetsproblematik, och vi genomförde också regelbundna interreliabilitetstest under kodningsarbetet. Mer om reliabilitet under punkt 3.5.

Om det är flera artiklar i en tidning som belyser olika vinklar av en händelse så har vi valt att koda detta som en artikel. Detta på grund av att alla artiklar handlar om samma händelse.

Vi har också en variabel som identifierar tidningarnas avdelningar. Den är uppdelad som tidningarna i huvudsak har sitt material uppdelat, det vill säga lokalmaterial, inrikesmaterial, utrikesmaterial, ekonominyheter och kulturnyheter. In- och utrikesmaterial slog vi dock ihop vid analys. Vi la i kodningsarbetet också till ett extra variabelvärde, lokalbilaga. Detta beroende på att speciellt Värmlands Folkblad och Nya Wermlands-Tidningen har lokalbilagor vissa dagar för olika lokalområden i Värmland. I vår analys har vi dock valt att slå samman lokalbilagorna med avdelningen lokalmaterial och analysera detta som samma typ av avdelning i tidningen. Argumentet för detta är att det ändå är nyheter som redaktionen valt ut ska vara med i deras produktion, och därmed också en del av mångfalden.

3.3.1. Identifiera nyheten

Den kvantitativa metod vi utvecklat för vår analys kan vid en första anblick väcka vissa frågetecken. Hur bedömer man egentligen om det är samma nyhet som beskrivs i två olika publikationer? Vi vill dock argumentera för att det egentligen inte innebär något betydande moment av osäkerhet. Nationalencyklopedin definierar begreppet nyhet på följande vis:

Nyhet, offentliggjort meddelande om något betydelsefullt som tidigare varit okänt: en händelse, en process eller ett tillstånd. (Rosengren, u.a.)

Vi har utgått från denna definition i vår studie. Studien syftar till att undersöka mångfalden utifrån vilka nyheter i omvärlden man tar upp. Vi har alltså i vår studie inte tittat på hur man exempelvis vinklar en händelse på olika vis, eller vilka så kallade case (enskilda berörda personer) man använt för att illustrera en händelse. Vi har i varje artikel och notis försökt identifiera vad det egentligen handlar om, vad grundhändelsen är som det rapporteras om. Det bedömer man genom att ange nyckelord för geografisk plats, tidpunkt, person, skeende i innehållsvariabeln.

3.4. Undersökt material

I undersökningen jämför vi nyheterna i två olika tidningspar, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet som det första paret, samt Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad som det andra. I undersökningen är det varje tidnings huvud- eller riksupplaga som studerats. Nedan följer en presentation av de olika tidningarna och fakta för varje år vi undersökt dessa.

Dagens Nyheter är en rikstäckande dagstidning med utgivningsort Stockholm. Tidningen är grundad år 1864 och beskriver sin politiska hemvist som oberoende liberal. Dagens Nyheter har funnits på internet sedan 1996 (Dagens Nyheter, 2007).

Tabell 3.1. Dagens Nyheter i antal medarbetare på redaktionen samt upplaga.

	Antal medarbetare på redaktionen	Upplaga
1984	379	388 242
1998	320	361 300
2012	230	292 100

1984: Tidningen utkom på vardagar (upplaga år 1984: 388 242 ex.), och söndagar (söndagsupplaga år 1984: 484 952 ex.). Tidningen kom i flera olika upplagor, dels huvudupplagan, men också i editioner för Stockholm, Umeå, samt Jönköping. Utöver detta gav man ut en rad närtidningar för Stockholmsområdet. Tidningen hade många lokala redaktioner dels i Stockholms olika kommuner samt runt om i landet. På redaktionen arbetade 379 personer år 1984. Ägare var Dagens Nyheter AB. Formatet på tidningen var broadsheet. (Carlsson, 1984:66, Carlsson, 1986:54).

1998: Tidningen utkom på vardagar (upplaga år 1998: 361 300 ex.), och söndagar (söndagsupplaga år 1998: 409 500 ex.). Tidningen hade till detta år minskat betydligt på sina lokalredaktioner, och hade enbart kvar redaktionerna i Malmö och Göteborg. Ägare var Marieberg tidnings AB. Antalet medarbetare på redaktionen var 320 år 1998. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1999:15).

2012: Tidningen utkom 7 dagar i veckan. Den hade år 2011 en upplaga på 292 100 ex. Tidningen utkom i tre delar dagligen, nyheter, kultur och ekonomi/sport. Utöver detta fanns också ett antal bilagor som utkommer en eller två gånger i veckan, motor-, helg-, bostads- och arbetslivsbilagor. Dagens Nyheter beskriver sig själva som ett medium som vill vara tillgängligt för alla typer av människor, och som också vill gå djupare i nyheter och kunna förklara varför händelser inträffar. Tidningen ägdes år 2012 av Bonnier AB det var cirka 230 personer som arbetade på redaktionen enligt C. Opitz (personlig kommunikation, 10 maj 2013) Formatet på tidningen var tabloid. . (TS u.å., Dagens Nyheter, 2007).

Dagens Nyheter kommer i fortsättningen anges som DN.

Svenska Dagbladet (SvD)

Svenska Dagbladet är en rikstäckande dagstidning som likt Dagens Nyheter har utgivningsort Stockholm. Tidningen är grundad 1884 och beskriver sig som obunden moderat (Svenska Dagbladet, u.å.).

Tabell 3.2. Svenska Dagbladet i antal medarbetare på redaktionen samt upplaga.

	Antal medarbetare på redaktionen	Upplaga
1984	283	216 896
1998	234	185 000
2012	180	175 200

1984: Tidningen utkom på vardagar (upplaga år 1984: 216 896 ex.), och söndagar (söndagsupplaga år 1984: 219 592 ex.). Tidningen utkom i en riksupplaga samt regionupplagor för Stockholm, Södertälje, Uppsala samt Norrtälje. Tidningen hade lokalredaktioner i Göteborg och Malmö. Tidningen erhöll ett driftstöd på cirka 40 000 000 kr. Antal anställda på redaktionen var 283 personer år 1984. Ägare var Handelsbolaget Svenska Dagbladets AB & Co. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1984:105, Carlsson: 1986:88).

1998: Tidningen utkom på vardagar (upplaga år 1998: 185 000 ex.), och söndagar (söndagsupplaga år 1998: 199 900 ex.). Tidningen utkom i tre olika editioner. Tidningens ägare var Svenska Dagbladet Holding AB. Tidningen erhöll ett driftstöd på cirka 60 000 000 kr. Man hade minskat antalet lokalredaktioner till enbart en, som låg i Göteborg. 1998 var det 234 personer som arbetade på redaktionen. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1997:40, Carlsson, 1999:46).

2012: Tidningen utkom 7 dagar i veckan. Den hade år 2012 en TS-upplaga per utgivningsdag på 175 200 exemplar. Varje dag utkom den i tre delar, nyheter, kultur och näringsliv. På fredagar, lördagar och söndagar kom också ett antal andra bilagor som ett kulturmagasin, en bostadsbilaga och en affärsbilaga. Tidningen säger sig vilka komma lite djupare än annan nyhetsmedia och även kunna visa bakgrunder och analyser av händelser. Tidningen ägdes av Schibsted (Svenska Dagbladet, u.å.). På redaktionen arbetade 180 personer år 2012 enligt B. Hyggstedt (personlig kommunikation, 10 maj 2013). Tidningen erhöll ett driftstöd på cirka 55 000 000 kr. Formatet på tidningen var tabloid (TS, u.å., Svenska Dagbladet, u.å., Presstödsnämnden, 2013).

Svenska Dagbladet kommer i fortsättningen anges som SvD.

Nya Wermlands-Tidningen (NWT)

Tidningen är en landsortstidning med spridningsområde Dess politiska tendens är moderat. Tidningen är grundad år 1836 och har under hela perioden ägs av familjen Ander genom bolaget Nya Wermlands-Tidningens AB (Nya Wermlands-Tidningen, u.å.)

Tabell 3.3.. Nya Wermlands-Tidningen i antal medarbetare på redaktionen samt upplaga.

	Antal medarbetare på redaktionen	Upplaga
1984	52	74 569
1998	83	61 100
2012	60	49 900

1984: Tidningen utkom på helgfria dagar (upplaga år 1984 A+B upplaga: 74 569 ex.). Tidningen utkom i en A- edition för Värmland, en B-edition som enbart utkommer ett par dagar i veckan för Västerdalarna samt en E-edition för Dalsland. Tidningen hade ett stort antal lokalredaktioner runt om i Värmland. Redaktionen bestod av 52 personer år 1984. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1986:80, Carlsson, 1984:94).

1998: Tidningen utkom på helgfria dagar (upplaga år 1998 A+B-upplaga: 61 100 ex) Redaktionen bestod av 83 personer år 1998. Man hade fortfarande ett stort antal lokalredaktioner. Man utkom med en A-edition måndag till lördag för Värmland, och några gånger i veckan med B-edition samt E-edition för Västerdalarna respektive Dalsland. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1997:35, Carlsson, 1999:39).

2012: Nya Wermlands-Tidningen utkom 6 dagar per vecka (A+B-upplaga år 2012: 49 900 ex.) På redaktionen arbetade cirka 60 personer år 2012 enligt K. Norling (personlig kommunikation, 10 maj 2013) Man hade fortfarande kvar ett fåtal lokalredaktioner (Nya Wermlands-Tidningen, u.å.). Tidningen kom i två olika upplagor under 2012. Formatet på tidningen var tabloid (Nya Wermlands-Tidningen, u.å., TS, u.å.).

Nya Wermlands-Tidningen kommer i fortsättningen anges som NWT.

Värmlands Folkblad (VF)

Värmlands Folkblad är en dagstidning som utkommer 6 dagar per vecka (A-upplagan). Tidningen är en landsortstidning med Karlstad som utgivningsort. Tidningen har en socialdemokratisk tendens och är grundad år 1918.

Tabell 3.4. Värmlands folkblad i antal medarbetare på redaktionen samt upplaga.

	Antal medarbetare på redaktionen	Upplaga
1984	49	30 696
1998	54	25 900
2012	38	17 000

1984: Tidningen utkom på vardagar (upplaga A+B-edition år 1984: 30 696 ex.) Tidningen hade en rad lokalredaktioner på orter i Värmland. Tidningen erhöll ett driftstöd på cirka 7 000 000 kr. Ägare var A-pressen och redaktionen bestod av 49 personer år 1984. Formatet på tidningen var broadsheet (Carlsson, 1986:97, Carlsson, 1984:112).

1998: Tidningen utkom på helgfria dagar (upplaga år 1998: 25 900 ex.). Ägare efter A-pressens konkurs 1992 var Värmlands Tidningsintressenter AB. Tidningen hade fortsatt redaktioner på många olika orter i Värmland, även om det inte är lika många som hos konkurrenten Nya Wermlands-Tidningen. Tidningen utkom i en A-upplaga på vardagar och en B-upplaga på några veckodagar samt lördag. Tidningen erhöll ett driftstöd på cirka 14 000 000 kr. Redaktionen bestod av 54 personer år 1998. Formatet på tidningen var tabloid (Carlsson, 1999:51, Carlsson, 1999:51).

2012: Tidningen utkom sex dagar per vecka (A+B+C-upplaga år 2012: 17 000 ex.). Man hade kvar fyra lokalkontor på mindre orter i Värmland. Tidningens ägare var Värmlands Folkblad AB. På redaktionen arbetade cirka 38 personer år 2012 enligt T. Jansson (personlig kommunikation, 10 maj 2013). Tidningen producerade även material för Metro Värmland och kom i tre olika upplagor (TS, u.å.). Tidningen erhöll driftstöd på cirka 17 000 000 kr (Presstödsnämnden, 2013). Formatet på tidningen var tabloid.

Värmlands Folkblad kommer i fortsättningen anges som VF.

3.5. Reliabilitet

För att reliabiliteten i undersökningen skall hållas på en så hög nivå som möjligt så har vi genomfört ett antal förebyggande åtgärder mot systematiska och slumpmässiga fel. Eftersom kodningen innehåller ett kritiskt moment, kodorden för identifierandet av en artikel, så har vi sett till att en och samma kodare genomför kodningen på båda tidningar i det par som skall jämföras. Detta för att både underlätta arbetet vid jämförelsen huruvida nyheten är densamma samt att minimera riskerna med att en kodare bedömer nyheten annorlunda än en annan kodare.

Vi har också sett till att en och samma kodare inte kodar samma dag för alla fyra tidningar, för att inte påverkas av nyheterna som inkodats i det första kodade tidningsparet.

Vi har också genomfört interreliabilitetstester. Dessa har gått ut på att kodarna har bytt material med varandra som sedan omkodats för att se att alla värden bedöms på samma vis. Resultaten av dessa reliabilitetstester visar på en hög interreliabilitet. Enbart några skiftande bedömningar har gjort av mindre betydelsefull art, vilket enkelt kunde åtgärdas genom att gå tillbaka och omkoda dessa.

I och med detta vill vi säga att undersökningen håller en hög reliabilitet, den innehåller alltså en låg grad av systematiska och osystematiska fel.

3.6. Validitet

Validitet betyder bland annat i vilken grad man verkligen undersöker det man vill undersöka (Esaiasson et al. 2007:63). Det vill säga hur väl de teoretiska frågeställningarna operationaliseras till en undersökning.

Det undersökningen främst syftar till är att besvara frågorna hur stor mängd nyheter tidningarna har, hur stor andel som är gemensamt material, samt om det finns någon skillnad i tidningarnas olika delar och om detta har förändrats över tid.

Tidspannet för vår undersökning är rejält tilltaget. Detta motiverar vi med att det på så vis kommer vara möjligt att följa den historiska utvecklingen på längre sikt. Vår undersökning spänner över två olika epoker i den svenska dagstidningsvärlden. Från dagens tidningsdöd, nedskärningar, redaktionella samarbeten och tidningsuppköp till en tid där den svenska dagstidningsbranschen blomstrade som mest i modern tid (SOU 2006:8).

För att kunna argumentera för generaliseringar i så stor utsträckning som möjligt har vi valt att titta på tidningspar som är så lika varandra som möjligt i fråga om spridningsområde men ändå helt oberoende av varandra i form av ägande och redaktionella samarbeten.

4. Resultat

I denna del av uppsatsen presenteras de huvudsakliga resultat vi kommit fram till i undersökningen av nyhetsutbudet i fyra svenska dagstidningar. Det empiriska materialet består av 4 939 inkodade artiklar från fyra svenska dagstidningar vid tre undersökningstillfällen: 1984, 1998 och 2012.

Vi har valt att dela upp resultatdelen i tre avdelningar baserat på våra tre frågeställningar som är som följer:

1. Hur har antalet nyheter förändrats i svenska dagstidningar mellan åren 1984 och 2012?

2. Hur stor andel av nyheterna i svenska dagstidningar är unika, och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

3. Hur ser skillnaderna ut mellan de olika avdelningar i tidningarna ifråga om mängd och unika/delade nyheter och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

Våra resultat presenteras i form av tabeller och diskutera utifrån detta för att på ett så tydligt vis som möjligt visa våra huvudsakliga resultat.

4.2. Antalet nyheter i de undersökta tidningarna

Hur har antalet nyheter förändrats i svenska dagstidningar mellan åren 1984 och 2012?

Tabell 4.1. Nyheter i fyra tidningar under en syntetisk nyhetsvecka (antal) $n=4\ 939$

År	DN	SvD	NWT	VF	Totalt
1984	501	464	488	414	1 867
1998	488	486	410	350	1 734
2012	352	369	326	291	1 338
Total	1 341	1 319	1 224	1 055	4 939

Det har skett en tydlig minskning av antalet nyheter i de fyra undersökta tidningarna över tid. Totalt har antalet nyheter i de undersökta tidningarna sjunkit med över 28 procent mellan 1984 och 2012. Noterbart är också att nära 20 procent av minskningen skedde under den senare delen av tidsperioden, d.v.s. mellan 1998 och 2012. Det finns dock en klar skillnad mellan storstadstidningarna och landsortstidningarna. DN och SvD höll en jämn nivå i antalet nyheter mellan 1984 och 1998, där SvD till och med ökade antalet nyheter i de studerade tidningarna 1998. Vad gäller landsortstidningarna i undersökningen, NWT och VF, kan vi notera att tappet varit någorlunda kontinuerligt mellan de olika mätpunkterna, cirka 70 respektive 60 stycken per mättillfälle.

Tabell 4.2. Index för antalet nyheter i de fyra tidningarna (1984 = 100) $n=4\ 939$

	DN	SvD	NWT	VF	Alla tidningar
1984	100	100	100	100	100
1998	97	104	84	85	93
2012	70	80	67	70	72

Samtliga tidningar i vår undersökning har uppvisat dalande upplagesiffror över hela undersökningsperioden och minskade redaktioner mellan 1998 och 2012. Det finns god anledning att tro att detta leder till ett minskat antal rapporterade nyheter i tidningarna över tid, och då främst under perioden mellan 1998 och 2012.

Men vi kan se att resultatet inte korrelerar med antalet anställda på de respektive tidningarna i undersökningen. DN och SvD som hade personalstyrkor på liknande nivåer 1984 och 1998 har ett fortsatt högt antal nyheter, medan VF och NWT som båda hade utökat sina respektive redaktioner (se under punkt 3.4.), minskade antalet presenterade nyheter under samma period. Förklaringsarna till utvecklingen är uppenbarligen mer komplexa än så.

4.3. Andel unika respektive delade nyheter

I detta avsnitt svarar vi på frågan **hur stor andel av nyheterna i svenska dagstidningar är unika och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?**

Denna fråga belyser vi genom en jämförelse av tidningsparens unika respektive delade nyheter.

Tabell 4.3. Unika respektive delade nyheter för två tidningar i Stockholm, DN och SvD (antal och procent) $n=2\ 250$

År	Unik för DN	Unik för SvD	Delad	Totalt
1984	351 (43 %)	314 (39 %)	150 (18 %)	815
1998	324 (40 %)	320 (40 %)	166 (20 %)	810
2012	255 (41 %)	273 (44 %)	97 (16 %)	625

Vi kan notera att den totala mängden rapporterade skeenden kontinuerligt sjunker i DN medan SvD har ett större antal nyheter under den andra jämförelsepunkten än den första, och dessutom går förbi DN i antalet totala nyheter under 2012, dock minskar bägge tidningarna antalet nyheter under den sista mätperioden. Det är dock viktigt att poängtera att detta gäller antalet delade nyheter hos tidningarna. Rörande andelen unika respektive delade nyheter i det studerade materialet kan vi konstatera att utvecklingen över tid håller sig någorlunda konstant med en liten ökning av delat mellan de första mätpunkterna och en liten minskning mellan de två senare.

Tabell 4.4. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat material för två tidningar i Stockholm (procent) $n=2\ 660$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	47 %	16 %	37 %
1998	59 %	32 %	9 %
2012	57 %	34 %	9 %

Materialet från nyhetsbyråer har ökat över tid för tidningsparet, dock måste ökningen tolkas med försiktighet då vi inte vet vad den stora andelen material utan avsändare kommer ifrån. Vi kan också se att det egna materialet hållit sin någorlunda konstant, åtminstone mellan åren 1998 och 2012. Ökningen av det delade materialet mellan 1984 och 1998 (tabell 4.1.) skulle kunna förklaras till viss del av en ökad användning av nyhetsbyråer, vilket inte kan göras för minskningen mellan 1998 och 2012 då användandet av nyhetsbyråer fortsätter att öka.

Tabell 4.5. Unika respektive delade nyheter för två tidningar i Värmland, NWT och VF (antal) $n=1\ 942$

År	Unik för NWT	Unik för VF	Delad	Totalt
1984	357 (46 %)	283 (37 %)	131 (17 %)	771
1998	304 (46 %)	244 (37 %)	106 (16 %)	654
2012	226 (44 %)	189 (37 %)	102 (20 %)	517

Landsortstidningarna får färre delade nyheter mellan åren 1984 och 1998 för att sedan ligga på en snarlik nivå fram till 2012, 106 respektive 102 vid de två senare mätpunkterna. Även här är det viktigt att poängtera att detta gäller antalet delade nyheter hos tidningarna. Rörande andelen unika respektive delade nyheter. Utvecklingen mellan åren 1998 och 2012 pekar på att utvecklingen går åt olika håll när det gäller storstadstidningarna gentemot hur situationen ser ut i landsortspressen. Gemensamma nyheter i NWT och VF stiger mellan 1998 och 2012 med fyra procentenheter. Varför utvecklingen ter sig så här är inte helt lätt att veta. Eventuellt kan redaktionens storlek ha en större inverkan när det handlar om andelen delade nyheter än det totala antalet nyheter, som vi såg minskade mellan 1984 och 1998 trots att redaktionen var större. I och med att man inte har samma mängd reportrar tvingas man sannolikt ta in mer från nyhetsbyråernas erbjudna material, vilket bör göra nyhetsförmedlingen mer likriktad.

Tabell 4.6. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat material för två tidningar i Värmland (procent) $n=2\ 279$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	46 %	17 %	37 %
1998	39 %	20 %	41 %
2012	35 %	30 %	35 %

I tabellen kan vi också se att materialet från nyhetsbyråer ökat som mest mellan 1998 och 2012. Likt tidningsparet i Stockholm (tabell 4.4.) är dock materialet utan avsändare relativt stort år 1984, och fortsätter också vara det över de följande två mätpunkterna.

4.4. Skillnader mellan tidningarnas avdelningar

Hur ser skillnaderna ut mellan de olika avdelningar i tidningarna ifråga om unika och delade nyheter och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

Denna avdelning är uppdelad i fyra mindre delar efter våra indelningar av tidningens avdelningar. Dessa är *lokalmaterial*, *in- och utrikesmaterial*, *kultur- och nöjesmaterial* samt *ekonomimaterial*. Dessa presenteras på tre sätt: dels genom en övergripande tabell över antalet artiklar inom de olika avdelningarna i de olika tidningarna. Dels genom att visa på den procentuella fördelningen av unika respektive delade nyheter inom de olika avdelningarna mellan jämförelseparen. Vi presenterar också fördelningen av nyheterna över egenproducerat material och material från nyhetsbyråer för varje avdelning.

35 av de inkodade artiklarna kunde inte definieras avseende vilken avdelning de låg under och är således borträknade i denna resultatdel.

4.4.2. Lokalmaterial

Tabell 4.7. Lokala nyheter i fyra tidningar (antal samt procentuell andel av det totala materialet i respektive tidning) $n=1\ 620$

År	DN	SvD	NWT	VF
1984	59 (12 %)	79 (17 %)	345 (71 %)	270 (66 %)
1998	57 (13 %)	51 (11 %)	199 (49 %)	187 (53 %)
2012	64 (18 %)	7 (2 %)	156 (49 %)	146 (50 %)

Resultatet visar att det finns ett par utvecklingstendenser när det gäller mängden lokalmaterial mellan undersökningstillfällena. Övergripande kan vi konstatera att med undantag av DN minskar de lokala nyheterna i de undersökta tidningarna såväl i andel av den totala nyhetsmängden i respektive tidning som i absoluta tal. Om vi gör en jämförelse mellan landsortstidningarna och storstadspressen ser vi att landsortspressen har, och har haft, en betydligt större bevakning av lokalnyheter under samtliga mätpunkter i studien. Detta är inte förvånande i sig, då stockholmstidningarna har en publik även utanför staden.

Vidare kan vi se att landsortstidningarna har minskat antalet lokalnyheter väsentligt mellan mätpunkterna. Att den största minskningen sker mellan 1984 och 1998 är lite förvånande med tanke på att bägge tidningarnas redaktioner blir större mellan dessa två mätpunkter. Den största minskningen gör NWT som mer än halverar antalet rapporterade lokalnyheter mellan 1984 och 2012. VF, som under det första mättillfället hade en femtedel mindre lokalnyheter än NWT, tappar också betydligt under denna period och ligger numera på en likvärdig nivå med NWT. Procentuellt sett utgjorde lokalnyheterna cirka 70 procent av den totala nyhetsmängden under den första mätpunkten vilket har sjunkit till cirka 50 procent.

Vad gäller storstadstidningarna ser vi en annan utveckling. DN har legat stadigt kring 60 lokala nyheter vid varje mättillfälle medan konkurrenten SvD gör en stor minskning av lokalmaterial, från att ha haft flest, 79 stycken, 1984 minskar man till endast 7 stycken under 2012. Detta kan eventuellt förklaras med att SvD har valt att tydligare nischa sig som en tidning för hela Sverige och har lämnat bevakningen av Stockholm till DN, som sett till andel av tidningens totala nyhetsutbud ökar från 12 till 18 procent mellan första och sista mätpunkten.

Tabell 4.8. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat lokalmaterial för två tidningar i Stockholm (procent) $n=317$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	53 %	3 %	44 %
1998	79 %	18 %	3 %
2012	73 %	14 %	13 %

Tabell 4.9. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat lokalmaterial för två tidningar i Värmland (procent) $n=1\ 303$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	55 %	3 %	42 %
1998	46 %	3 %	51 %
2012	53 %	1 %	46 %

Resultaten visar här att det överlag är förhållandevis ovanligt att tidningarnas lokalmaterial kommer från nyhetsbyråer, detta gäller främst för jämförelseparet i Värmland. Där är dock andelen material utan avsändare nära 50 procent, men vi kan med stor sannolikhet säga att det är osannolikt att det kommer från nyhetsbyråer med tanke på deras begränsade bevakning av Värmland.

För jämförelseparet i Stockholm ser vi att det krediterade egna materialet ökade mellan första mätpunkten och den andra från 53 till 79 procent för att sedan ligga relativt stabilt fram till senaste mätpunkten. Men även vad det gäller artiklarna med nyhetsbyrå som källa ökar andelen, från 3 till 18 procent mellan första och andra mätpunkten. Båda ökningarna sker på bekostnad av ett minskat antal artiklar utan avsändare.

Tabell 4.10. Unikt och delat lokalmaterial i för två tidningar i Stockholm (procent) $n=280$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	86 %	14 %	121
1998	82 %	18 %	92
2012	94 %	6 %	67

Tabell 4.11. Unikt och delat lokalmaterial för två tidningar i Värmland(procent) $n=1\ 117$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	84 %	16 %	528
1998	84 %	16 %	334
2012	81 %	19 %	255

Resultaten visar vidare att de båda jämförda tidningsparen i såväl Värmland som i Stockholm har relativt olika lokalmaterial, det delade materialet inom båda paren ligger på mellan 14 och 19 procent med ett undantag. I jämförelsen mellan SvD och DN finns det ett extremfall på 6 procent delat i materialet från 2012 till följd av SvDs kraftiga minskning av lokala nyheter vid denna mätpunkt. Att 1998 är året som har högst andel delat material i Stockholm korrelerar väl med att det är då som antalet lokalnyheter är som mest jämnt fördelat över tidningsparen.

Att det lokala materialet i NWT och VF ligger så pass jämt som det gör i undersökningen, 16 procent delat under 1984 och 1998 samt 19 procent delat under 2012, är intressant med tanke på den minskade mängden material. Man kan se det som en indikator på att nyhetsvärderingsprocessen har blivit alltmer lika på de båda redaktionerna under tidsperioden, då de trots att de tar upp betydligt färre händelser ändå i den utsträckningen väljer att notera samma händelser.

4.4.3. In- och utrikesnyheter

Tabell 4.12. In- och utrikesnyheter i fyra tidningar (antal samt procentuell andel av det totala materialet i respektive tidning) $n=1\ 944$

År	DN	SvD	NWT	VF
1984	291 (59 %)	236 (52 %)	94 (19 %)	118 (29 %)
1998	252 (52 %)	230 (47 %)	125 (31 %)	118 (34 %)
2012	156 (44 %)	154 (42 %)	94 (29 %)	76 (26 %)

När det gäller in- och utrikesnyheter i de fyra tidningarna är det stor skillnad i förhållande till lokalnyheter. Här är det stockholmstidningarna som har betydligt fler nyheter än värmlandstidningarna, även om skillnaden blir mindre för varje mätpunkt. Att stockholmstidningarna har haft och fortfarande har betydligt mer ut- och inrikesnyheter än värmlandstidningarna bör eventuellt ses i ljuset av den skillnaden i publik som Värmlands- och stockholmstidningarna har.

Det övergripande mönstret är en kraftig minskning mellan 1998 och 2012, främst gällande den totala mängden material men också avseende andel av det tidningarnas nyheter. Dock ska tilläggas att NWT ökar sitt material betydligt i antal in- och utrikesnyheter mellan 1984 och 1998.

Man kan se att antalet nyheter är någorlunda stabilt för DN och SvD mellan 1984 och 1998, för att sedan minska ganska kraftigt fram till 2012. Detta gäller fram för allt för SvD som bara minskade antalet nyheter med 6 stycken mellan de första mätpunkterna, där DN minskade med 49.

VF och NWTs har hållit en någorlunda stabil nivå avseende mängden nyheter i avdelningen. NWT ligger på samma antal nyheter 2012 som under 1984 enligt undersökningen, dessutom ökade de under 1998. Det är svårt att uttala sig om vad denna utveckling beror på, men man kan konstatera att den procentuella andelen in- och utrikesnyheter efter ökningen fram till 1998 ligger ganska stabilt kring 30 procent av tidningens publicerade nyhetsmaterial.

VFs utveckling har en liknande minskning mellan 1998 och 2012, men ligger stabilt på 118 nyheter både 1984 och 1998.

Tabell 4.13. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat in- och utrikesmaterial för två tidningar i Stockholm (procent) $n=1\ 319$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	46 %	25 %	29 %
1998	48 %	39 %	13 %
2012	47 %	48 %	5 %

Tabell 4.14. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat in- och utrikesmaterial för två tidningar i Värmland (procent) $n=625$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	20 %	59 %	21 %
1998	24 %	51 %	25 %
2012	8 %	79 %	13 %

Resultatet visar att tidningsparet i Värmland har betydligt mer in- och utrikesmaterial från nyhetsbyrå än tidningsparet i Stockholm och att det egenproducerade materialet dessutom har minskat kraftigt mellan 1984 och 2012. Stockholm har legat relativt stabilt vad gäller eget material under samtliga mätperioder.

Tabell 4.15. Unika och delade in- och utrikesnyheter för två tidningar i Stockholm (procent) $n=1\ 092$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	79 %	21 %	437
1998	79 %	21 %	398
2012	79 %	21 %	257

Tabell 4.16. Unika och delade in- och utrikesnyheter för två tidningar i Värmland (procent) $n=516$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	82 %	18 %	180
1998	77 %	23 %	198
2012	76 %	24 %	138

Tidningsparet i Stockholm har ett relativt olikt in- och utrikesmaterial, endast 21 procent av materialet är delat vid samtliga mätpunkter. Man ska dock även här räkna in att det totala antalet nyheter sjunkit stadigt över tid.

Att in- och utrikesmaterialet i NWT och VF blir mer lika för varje undersökningspunkt är intressant med tanke på den minskade mängden material. Man kan se det som en indikator på att nyhetsvärderingsprocessen har blivit alltmer lik på de båda redaktionerna. I ljuset av att

andelen nyheter från nyhetsbyråer ökar kraftigt under denna period kan också det vara en bidragande orsak. Dessa skillnader är dock små och nära nog försumbara.

4.4.4. Kultur- och nöjesmaterial

Tabell 4.17. Kultur- och nöjesnyheter i fyra tidningar (antal samt procentuell andel av det totala materialet i respektive tidning) n=590

År	DN	SvD	NWT	VF
1984	45 (9 %)	22 (5 %)	19 (4 %)	10 (2 %)
1998	60 (12 %)	73 (15 %)	39 (10 %)	40 (11 %)
2012	68 (19 %)	96 (26 %)	52 (16 %)	66 (23 %)

Resultatet visar att kultur- och nöjesnyheterna har fått ta betydligt mer plats i alla tidningar i studien, såväl antals- som andelsmässigt, och tar under 2012 upp kring en femtedel av allt inkodat material.

Vad gäller tidningarna i Stockholm kan vi se att det främst är SvD som har ökat sitt utbud av kultur- och nöjesmaterial, nära fem gånger mer material vid den sista mätpunkten jämfört med den sista. DN ökar också, men inte alls i samma utsträckning. Dock ska tilläggas att DN vid första mätpunkten hade dubbelt så mycket kulturmaterial som konkurrenten.

När det kommer till tidningsparet i Värmland ser utvecklingen liknande ut när det kommer till första- respektive andratidningen. VF som har ett ganska blygsamt antal kultur- och nöjesnyheter, 10, vid den första mätpunkten mer än sexdubblar antalet till 2012 Även NWT ökar andelen nyheter från 19 vid den första mätpunkten till 52 vid den senaste.

Tabell 4.18. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat kultur- och nöjesmaterial för två tidningar i Stockholm (procent) n=364

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	48 %	5 %	47 %
1998	89 %	4 %	7 %
2012	73 %	4 %	22 %

Tabell 4.19. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat kultur- och nöjesmaterial för två tidningar i Värmland (procent) n=226

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	38 %	7 %	55 %
1998	34 %	8 %	58 %
2012	25 %	33 %	42 %

Resultaten visar här tydligt hur kultur- och nöjesmaterialet har bortprioriterats från den egna redaktionens material i jämförelseparet för Värmland, återigen med viss brasklapp för det materialet som saknar avsändare. Från att ha legat vid 8 procent under den andra mätpunkten ökar andelen material från nyhetsbyrå till 33 procent. I de två tidningarna i Stockholm är materialet fortsatt producerat på redaktionen i väldigt hög utsträckning, endast 4 procent av kultur- och nöjesmaterialet som har avsändare är från nyhetsbyrå.

Tabell 4.20. Unika och delade kultur- och nöjesnyheter för två tidningar i Stockholm (procent)
n=329

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	90 %	10 %	61
1998	89 %	11 %	121
2012	88 %	12 %	147

Tabell 4.21. Unika och delade kultur- och nöjesnyheter för två tidningar i Värmland (procent)
n=203

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	89 %	11 %	27
1998	96 %	4 %	77
2012	80 %	20 %	99

Resultaten visar också tydligt att kultur- och nöjesmaterialet är väldigt individuellt för DN och SvD, medan NWT och VF visar upp betydligt mer delat material under 2012 jämfört med 1998. Det är då viktigt att konstatera att TT Spektra skapar väldigt mycket kultur- och nöjesmaterial som landsortstidningar tar in i betydligt större utsträckning än storstadstidningarna, som har betydligt större redaktioner och godare möjligheter att producera sitt eget kultur- och nöjesmaterial. Detta kan förklara uppgången av såväl delat som totalt material i NWT och VF.

4.4.5. Ekonomimaterial

Tabell 4.22. Ekonominyheter i fyra tidningar (antal samt procentuell andel av det totala materialet i respektive tidning) n-värde 750

År	DN	SvD	NWT	VF
1984	97 (20 %)	116 (26 %)	30 (6 %)	14 (3 %)
1998	118 (24 %)	131 (27 %)	43 (10 %)	5 (1 %)
2012	63 (18 %)	112 (30 %)	19 (6 %)	2 (1 %)

När det gäller ekonominyheter kan vi se ett antal utvecklingsmönster. Överlag ligger andelen nyheter i tidningarna på någorlunda liknande nivåer över de tre undersökningsperioderna. Däremot skiljer sig det en del tidningarna emellan. Såväl DN som SvD ökar mängden ekonominyheter något mellan 1984 och 1998. Förändringarna över tid är tydligast för DN, fram för allt mellan mätpunkterna 1998 och 2012 då antalet ekonominyheter

nära nog halverades. Detta medan SvD har legat ganska stadigt kring 120 artiklar per mätpunkt och inte tappat nämnvärt över hela perioden. Detta kan också förklaras till viss del med att SvD har en tydligare nisch mot ekonomi än vad DN har och söker sig till viss del till en annan publik.

Vad gäller NWT och VF kan man se att ekonominyheterna aldrig fått ta särskilt stor plats i materialet, detta gäller främst för VF där man 2012 bara presenterar 2 artiklar, att jämföra med maxpunkten 14 1984. I NWT får ekonominyheterna lite mera plats men minskar ordentligt mellan högsta punkten, 43 artiklar år 1998, och lägsta, 19 artiklar år 2012. Även detta kan vara intressant att se i ljuset av kommersialiseringen, ekonominyheter som klassas som hårda nyheter minskar i antal.

Tabell 4.23. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat ekonomimaterial för två tidningar i Stockholm (procent) $n=637$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	48 %	5 %	47 %
1998	57 %	38 %	5 %
2012	51 %	45 %	4%

Tabell 4.24. Andel eget respektive nyhetsbyråproducerat ekonomimaterial för två tidningar i Värmland (procent) $n=113$

År	Eget material	Material från nyhetsbyrå	Utan avsändare
1984	54 %	23 %	23 %
1998	73 %	12 %	15 %
2012	38 %	48 %	14 %

När det gäller nyhetsbyråproducerat material i ekonomimaterialet kan vi konstatera att det verkar öka. Stockholmstidningarna som har avsändare på materialet i betydligt större utsträckning under de två senare mätpunkterna uppvisar en högre andel nyhetsbyråmaterial mellan den sista mätpunkten än den andra. i NWT och VF är det stor skillnad mellan samtliga punkter, men det går åt olika håll. Mellan 1984 och 1998 minskar andelen nyhetsbyråmaterial för att sedan stiga kraftig till 2012. Med tanke på att det i det närmaste bara är NWT som har ekonominyheter under 1998 och 2012 är detta svårförklarade siffror.

Tabell 4.25. Unika och delade ekonominyheter för två tidningar i Stockholm (procent) $n=528$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	80 %	20 %	178
1998	74 %	26 %	197
2012	86 %	14 %	153

Tabell 4.26. Unika och delade ekonominyheter för två tidningar i Värmland (procent) $n=99$

År	Unikt i procent	Delat i procent	Totalt
1984	71 %	29 %	35
1998	86 %	14 %	43
2012	90 %	10 %	21

Vad vi kan se av andelen delat material när det gäller ekonominyheter har andelen unika ökat kraftigt i NWT och VF, detta måste dock ses i ljuset av bristen på ekonominyheter i VF under de senare mätpunkterna och är således ganska ointressant.

Vad gäller DN och SvD ligger andelen delat material på 14 procent vid den senaste mätpunkten, en minskning med 12 procentenheter från 1998. Under 1998 var andelen delat material som högst med 26 procent. Detta är också den tidpunkten då mängden material i de båda tidningarna är som mest överensstämmande, 118 respektive 131 artiklar.

4.5. Sammanfattning

Gällande den totala mängden rapporterade nyhetshändelser i tidningarna har den minskat över tid. För tidningarna i jämförelseparet i Värmland samt DN har minskningen varit cirka 30 procent mellan första och sista mätpunkten medan SvD har minskat med cirka 20 procent.

Vad gäller förändringen av delat och unikt material över tid kan vi konstatera att den procentuella andelen delat material för båda jämförelseparen är någorlunda jämnt. Dock går tendenserna åt olika håll, jämförelseparet i Stockholm minskar andelen delat material mellan 1998 och 2012, från 20 till 16 procent, medan jämförelseparet i Värmland ökar något, från 16 till 20 procent.

När det gäller de olika avdelningarna visar resultaten att det har skett en stor förändring gällande vilka avdelningar som får ta mer plats i tidningarna. I tabellen nedan redovisas indexet för de olika tidningarnas avdelningar med år 1984 som grundvärde.

Tabell 4.27. Index för de olika avdelningarna 2012 i respektive tidning (1984 = 100).

	DN	SvD	NWT	VF
Lokalt	108	9	45	54
In-och utrikes	54	65	100	64
Kultur- och nöje	151	436	274	660
Ekonomi	65	97	63	14

Detta ger en översikt av hur avdelningarnas storlek har förändrats mellan 1984 och 2012. Överlag har andelen lokalmaterial minskat kraftigt i de olika tidningarna med undantag för DN som fortfarande ligger på samma nivå. Lokalmaterialet produceras i huvudsak av redaktionen själv, även om ett stort mörkertal i form av material utan avsändare finns. Det unika materialet för stockholmstidningarna minskar över tid, dock förklaras detta genom att SvD i det närmaste inte har lokala nyheter vid sista mätpunkten. I NWT och VF ökar andelen delat material.

In- och utrikesmaterialet minskar kraftigt med undantag för NWT som ligger på samma nivå 1984 och 2012. In- och utrikesmaterialet, som är den största avdelningen i Stockholmstidningarna halveras i storlek mellan 1984 och 2012. Andelen delade in- och utrikesmaterialet har legat på en konstant nivå i Stockholmstidningarna och ökat i Värmlandstidningarna.

Samtliga tidningar har utökat sitt kultur- och nöjesmaterial kraftigt. De stora ökningar som alla tidningar förutom DN har gjort förklaras till viss del av relativt låga ingångsvärden. NWT och VF förlitar sig mer och mer på material från nyhetsbyråer över tid och får en större andel delat material medan DN och SvD har främst eget material. Vad gäller andel delat och unikt ligger den någorlunda konstant över tid, kring tio procent.

Ekonominyheterna har också de minskat över tid med undantag för i SvD som fortfarande ligger på höga nivåer. VF har under 2012 endast två ekonominyheter vilket gör jämförelser mellan VF och NWT ganska ointressanta. Vad gäller stockholmstidningarna var det mest delat under 1998 vilket också korrelerade med antalet totala nyheter. Under 2012 sjönk DN:s material medan SvD:s ökade vilket ledde till större andel unika nyheter.

5. Analys och diskussion

De tre frågeställningar som studien söker besvara är:

1. Hur har antalet nyheter förändrats i svenska dagstidningar mellan åren 1984 och 2012?

2. Hur stor andel av nyheterna i svenska dagstidningar är unika, och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

3. Hur ser skillnaderna ut mellan de olika avdelningar i tidningarna ifråga om såväl nyhetsmängd som andel unika/delade nyheter och hur har detta förändrats mellan åren 1984 och 2012?

Undersökningen visar att antalet nyheter i de fyra undersökta tidningarna har sjunkit med 28 procent mellan åren 1984 och 2012. Förklaringarna till detta kan vara flera. En förklaring till detta skulle kunna vara redaktionens storlek. Resultaten visar dock att det är mer komplext än så. Vad vi har kunnat konstatera är att trots att såväl NWTs som VFs redaktioner blev större fram till 1998 minskade antalet rapporterade händelser. I DN:s och SvD:s fall visar resultaten att nyhetsmängden mellan de två första mätpunkterna låg kvar på någorlunda stabila nivåer trots klart decimerade redaktioner. Mellan 1998 och 2012 finns det dock visst fog att misstänka att den försvagade redaktionsstorleken påverkar resultaten, då samtliga tidningar minskar såväl på redaktionerna som på antalet rapporterade nyheter.

Något vi uppmärksammar i vår teori är professionaliseringen av journalistkåren. En följd av professionaliseringen är att det råder en ökande enighet gällande nyhetsvärdering. Att antalet nyheter minskar överlag som denna studies resultat visar på kan ses som ett tecken på det, att man inte längre tycker att vissa händelser når upp till den nivå av nyhetsvärde man kräver för att det ska vara värt att publicera.

En annan modell för att förklara nyhetsmängden kan vara att se på nyhetsbyråmaterial. Dessvärre är det under olika tidsperioder väldigt många nyheter som saknar avsändare. I viss utsträckning anser vi att det trots detta går att analysera delar av materialet med denna variabel. En mindre redaktion kan fortfarande använda sig av en större mängd nyhetsbyråmaterial och således upprätthålla ett stort antal rapporterade nyheter. Överlag visar resultaten på att antalet nyheter från nyhetsbyråer ökar över tid när det gäller landsortstidningarna medan den minskar i stockholmstidningarna i studien. Detta reflekterar någorlunda väl redaktionsstorlekarnas inverkan på egenproducerat material mellan punkterna 1984 och 2012, men materialet från 1998 tvingar oss till stor del att förkasta även denna förklaring. Samtidigt kan man inte säkerställa vad materialet utan avsändare säger, kanske döljer sig en förklaring i detta mörkertal.

Men den viktigaste förklaringen är sannolikt tidningarnas ekonomiska förutsättningar. Mellan 1984 och 2012 har dagstidningarna fått en oerhörd mängd nya konkurrenter på annonsmarknaden i form av kommersiell TV och radio och en rad stora sajter på internet, exempelvis Google, Facebook dit de förlorar stora annonsörer som söker en stor publik. Dessutom förlorar de annonsintäkter till mer specialiserade sajter och bloggar där annonsörerna kan rikta sitt material tydligare till kunder inom målgruppen vilket också gäller

för den alltså växande tidsskriftsmarknaden. Därtill blöder tidningarna pengar på grund av den minskade mängden betalningsvilliga kunder vilket visar sig i samtliga tidningars vikande upplagor. Även kostnader för tryck och distribution av tunga tidningar kan förklara den allt mindre mängden nyheter i tidningarna, det blir helt enkelt billigare att trycka och ge ut mindre nyheter.

Att SvD och DN trots det håller liknande nivåer 1998 har också möjliga förklaringar i att konkurrensen dem emellan tvingade in dem i en form av kapprustning för att vinna läsare. Dessutom fick de en ny konkurrent på marknaden i form av Metro 1995, vilket också kan förklara en del då de var tvungna att visa upp material som gjorde att deras produkt var värd att betala för.

Vad gäller mängden material ser vi alltså att de förändringar som skett över tid har många möjliga förklaringar där tidningarnas ekonomiska situation troligen är den som påverkat mest när det gäller att förklara den minskade mängden rapporterade nyheter. Att mängden nyheter minskar anser vi kan generaliseras ganska väl över hela den svenska dagstidningsmarknaden.

Den andra frågan vi ställde var hur andelen delat och unikt material såg ut och förändrades över tid. Här kunde vi konstatera att andelen håller sig någorlunda konstant, värmlandsparet ökade dock sitt delade material något och det motsatta resultatet kunde ses i stockholmsparet. Även här finns det flera möjliga förklaringar till resultatet.

Även här känns det relevant att koppla svaret till ekonomiska förutsättningar och hur det påverkar hur mycket nyhetsbyråmaterial redaktionerna väljer att ta in. Ökningarna av det delade materialet överensstämmer någorlunda väl med den utveckling vi har kunnat se av andelen material från nyhetsbyråer som de olika tidningarna tar in. VF och NWT, som ökar andelen delat material tar in mer nyhetsbyråmaterial, medan SvD och DN, som ligger på ungefär samma nivå av nyhetsbyråmaterial, minskar andelen delade nyheter. Detta kan till viss del antas vara något som sker i de flesta landsortstidningar. Dock måste man vara försiktig om att uttala sig i den frågan då antalet nyheter utan avsändare är så pass högt som det är och att det kan finnas en för oss okänd systematik i detta.

Nyhetsvärderingsidealens förändringar kan också här vara relevanta. Om vi återigen ser till det totala antalet nyheter i tidningarna fanns det uppenbarligen fler händelser som man valde att rapportera om 1984 jämfört med 2012. Nyhetsvärderingsidealen kan sägas ha stärkts eftersom det totala antalet nyheter har minskat samtidigt som andelen delade nyheter går uppåt. En alternativ utveckling över tid hade varit att tidningarna hade profilerat sig mer åt varsitt håll när man väljer att rapportera om allt mindre antal nyheter, och att andelen delade nyheter därmed hade minskat över tid.

Journalistkårens avpolitisering är också något som skulle kunna användas som förklaring till utvecklingen av delade och gemensamma nyheter i tidningsparen. Att den politiskt färgade journalistkåren utvecklas mot mer oberoende ideal är en central del i professionaliseringsteorin (Jönsson & Strömbäck 2005:10). Tidningarna har olika politiska färg och detta är något som kan ha visat sig i utbudet av nyheter under främst den första mätpunkten. Att tidningens politiska färg får mindre betydelse för det redaktionella urvalet över tid skulle kunna förklara att Värmlandstidningarna, som kanske skiljer sig mest politiskt av tidningsparen, ökade andelen delat material över tid.

En sista punkt som kan vara värd att ta upp är internets påverkan. Att man numera kan hitta stora mängder källor till vitt skilda händelser på nätet har förenklat research-arbetet, och jakten på intervjuobjekt m.m. blir enklare.

Det finns alltså också på vår andra frågeställning många potentiella förklaringar till varför resultaten ser ut som de gör och det finns både faktorer som bör leda till större mångfald såväl som minskad. Att skillnaderna över tid är så pass små som de är kan möjligen förklaras av detta förhållande. Att generalisera dessa resultat över hela den svenska dagstidningsmarknaden kan vi inte riktigt våga oss på. Dock anser vi att det i hög grad går att säga att dessa faktorer påverkar alla tidningar. Men i och med att faktorerna drar åt olika håll kan vi inte uttala oss om medieföretag i annorlunda konkurrenssituationer.

Gällande vår tredje fråga kan vi konstatera att det skett stora förändringar gällande vilka avdelningar som fick ta mest plats i de olika tidningarna. Ett par tendenser går att urskilja ur detta.

Resultaten visade att kultur- och nöjesmaterial överlag får ta upp en större del av tidningarna 2012 jämfört med 1984, detta medan ekonomimaterialet minskar kraftigt. En potentiell förklaring är att kommersialiseringen påverkat tidningarnas utbud. Nöjesnyheter, som är att betrakta som underhållningsmaterial av den typen som läsarna vill ha, har fått ta större plats bland annat genom minskat utrymme för ekonominyheter, som är att betrakta som nyheter som är viktiga för publiken. Framst kan detta sägas gälla utvecklingen av kultur- och nöjesmaterialet som gäller för samtliga tidningar i undersökningen.

Svenska Dagbladet har gått en annan väg när det gäller ekonomimaterial, där har andelen istället ökat under åren. Samtidigt har det lokala materialet minskat betydligt och nära nog suddats ut. I jämförelse med Dagens Nyheter, där det lokala materialet istället ökat ser man ett intressant mönster. Det kan eventuellt förklaras med att tidningarna väljer att profilera sig mot olika målgrupper. (Hadenius & Weibull 1996:94). I DN:s fall skulle detta då vara en tydligare profilering mot stockholmsläsarna medan SvD väljer att minska lokalmaterialet i syfte att öka sin konkurrenskraft på den totala dagstidningsmarknaden och mot en publik med intresse av näringsliv. Sett till resultaten är denna förklaringsmodell inte helt osannolik.

En tydlig tendens i kultur- och nöjesmaterialets ökade utrymme är inverkan av nyhetsbyråmaterial på tidningarna i Värmland. Här ser vi att värmlandstidningarnas material från nyhetsbyråer ökar kraftigt och samtidigt delas i allt större utsträckning. Förklaringen av detta bör vara att TT Spektra producerar mycket av det materialet man väljer att ta in vilket bidrar till likriktningen.

Inom kultur- och nöjesmaterialet i Stockholm är det fortsatt stora delar av materialet som produceras på redaktionen. Men trots att såväl SvD som DN har ökat mängden nyheter i denna avdelning har inte andelen delat material ökat nämnvärt. Det kan möjligen förklaras med att information om kultur- och nöjeshändelser blivit lättare att komma över, exempelvis genom inbjudningar och tips via Facebook, mejl och Twitter samt att man kan följa elitpersoner via liknande källor.

I Värmlandstidningarna minskade andelen lokalt material kraftigt över de tre mätpunkterna. Detta är intressanta resultat, då man med stor säkerhet kan säga att detta är den del av tidningen där den egna redaktionen har störst inflytande över materialet. Det minskade materialet här kan därmed säga ett par viktiga saker. För det första minskar materialet mellan

1984 och 1998 trots större redaktioner vid den andra mätpunkten. Som vi tidigare har nämnt kan minskningen möjligen härledas till hur man ser på händelser utifrån nyhetsvärderingsideal. När det gäller lokalmaterial kan man eventuellt anta att det är sensationsvärderingen som har fått större inflytande över urvalet. Trots att vi inte har studerat detta har vi under vårt inkodningsarbete kunnat se ett mönster som tyder på det, att man under den första mätpunkten tar upp händelser som beskriver mycket vardagliga händelser utan kravet på sensation. Det är något som man skulle kunna studera i vidare forskning.

Vad gäller in- och utrikesmaterial i tidningarna har också här materialet minskat överlag, dock inte i NWT. I DN och SvD där detta är den enskilt största avdelningen är minskningen kraftig, DN har halverat antalet nyheter och SvD har minskat med en tredjedel. I deras fall kan redaktionernas minskningar vara en förklaring till detta, då dyra tjänster i form av korrespondenter sannolikt är det första man minskar på. Även om tidningarna kan ersätta material från korrespondenter med nyhetsbyråmaterial misstänker vi att det inte riktigt sker i samma utsträckning. Har man korrespondenter förväntar man sig material från dem och den plats de befinner sig på och bereder till viss del också plats för det.

Den övergripande tendensen i materialet är att vad gäller NWT och VF så minskar man på det kostsamma materialet man måste producera själva vilket är lokalnyheter. Samtidigt ger man utrymme för en större andel material från nyhetsbyråer där man kan: i kultur- och nöjesmaterialet och in- och utrikesmaterialet. Den ekonomiska faktorn är alltså tydlig här. I stockholmstidningarna ökar också materialet från nyhetsbyråer, men inte i samma utsträckning. Dessutom arbetar man tydligare med profilering vilket attraherar olika läsare och annonsörer.

Att de ekonomiska faktorerna är en nyckelfråga här blir således tydligt. Detta kan man nog generalisera över hela marknaden, men de olika former det tar sig i de olika tidningarna är svårare. Möjligen kan man säga att utvecklingen för landsortspressen går åt liknande håll över hela marknaden.

Vad gäller studiens validitet anser vi har mätt det vi avser någorlunda väl med tanke på den ringa tid vi har haft på oss. Vi har velat uttala oss om hela den svenska dagstidningsmarknaden och i viss mån anser vi att det är möjligt, åtminstone i stora drag. När vi kommer ner på detaljnivå i form av avdelningars nyhetsmängd och hur mycket material som är delat i de studerade paren blir generaliseringsanspråken mindre.

Svaren på de frågor vi har ställt oss pekar åt ett par olika håll, och vissa tendenser är tydligare än andra. Vi har försökt söka förklaringar på dessa förändringar genom ett antal teoretiska modeller, men vi har de facto bara skrapat på ytan. De utgångspunkter vi har haft teoretiskt har varit breda och övergripande för att kunna fånga in många olika aspekter av ämnet. Att pröva om våra resultat är liknande för andra konkurrerande tidningar för att försöka belägga huruvida de förändringar vi har sett gäller över hela marknaden är en intressant forskningsmöjlighet. Att försöka renodla de teoretiska förklaringarna på ett mer tydligt sett en annan. För vidare forskning är fältet både stort och spännande, och vi hoppas att vårt bidrag till denna fråga ska öppna för flera.

6. Slutsatser

Studiens syfte var att studera mångfalden och dess förändring över tid i den svenska dagspressens nyhetsutbud i tryck. Detta genom att undersöka en aspekt av mångfalden, nämligen mångfalden av nyheter, och detta genom att undersöka dels det totala antalet, men också andelen unika och delade nyheter i några svenska dagstidningar. Studien syftade också till att mäta andelen unika och delade nyheter över tid, för att se om presstödet har uppfyllt ett av sina syften (SOU 1965:22, SOU 1988:48, SOU 2006:8).

När det gäller antalet nyheter i den svenska dagspressen har vi goda grunder för att säga att det minskar över tid. Detta har gällt för samtliga tidningar i vår undersökning och det empiriska materialet är stort nog för att räkna bort detta som en statistisk anomali. Även tidigare studier, som dock enbart fokuserat på utrikesmaterial i ett antal tidningar, når slutsatsen att antalet nyheter minskar över tid.

Vi har också visat att de olika avdelningarnas storlek i tidningarna har förändrats över tid. In- och utrikesnyheter samt lokala nyheter minskade, samtidigt som kultur- och nöjesnyheterna ökade. Här fanns det dock ganska stora skillnader i vårt material och vi kan inte påstå att det med säkerhet går att säga att detta är en utveckling som ser likadan ut för den övriga dagspressmarknaden.

Vi kunde också se att andelen material med avsändare TT ökat för alla tidningar. Detta stämmer väl överrens med Konkurrensverkets rapport från 2003.

Vad gäller andelen unika nyheter i de studerade tidningarna och hur detta har förändrats har vi kunnat visa att andelen unika nyheter i de två tidningsparen är någorlunda konstant över tid. I landsortstidningarna kan vi dock se en liten ökning i andelen delat material.

Frågan är om presstödet i sin nuvarande utformning är optimalt för att stävja utvecklingen som vi ser i vår studie. Ett av presstödet syften att upprätthålla en mångfald av nyheter. Både VF och SvD, som är de upplagemässigt mindre tidningarna på sin ort, erhåller förhållandevis stora ekonomiska stöd i form av driftstöd, och alla undersökta tidningar får distributionsstöd från presstödsnämnden (Presstödsnämnden, 2013). Och det finns all anledning att tro att många av de tidningar som erhåller driftstöd, exempelvis Svenska Dagbladet och Värmlands Folkblad, inte hade haft en chans att överleva utan. Således fungerar presstödet i viss mån, på så vis att utbudet av olika nyheter hålls större än om enbart den starkaste tidningen hade överlevt, det finns två tidningar på varje ort som inte närmast sig varandra i aspekten nyheter som är gemensamma för tidningarna. Men samtidigt minskar materialmängden avsevärt. Om utbudet fortsätter att magra i samma takt som den vi kunnat visa så kan det komma en tidpunkt då det sammanlagda antalet unika nyheter i ett tidningspar befinner sig på samma nivå som i en av tidningarna 1984.

Det kan förstås ses som ett hot mot pressens demokratiska funktion. Men en minskad mängd nyheter i papperstidningen är kanske inte ett problem i sig. Det är viktigt att komma ihåg att vi befinner oss i en tid där konsumenterna allt mer använder digitala kanaler för att tillgodogöra sig nyheter. Utvecklingen av allt färre nyheter i tidningarna kan kanske ses som ett resultat av detta och en utveckling mot att papperstidningen allt mer innehåller fördjupande nyheter. Dock har vi inte studerat denna aspekt i vår studie och kan således inte uttala oss med full säkerhet om att så är fallet.

Men mångfalden innebär inte bara mångfald av nyheter. Det är också hur man rapporterar, eller vinklar, de händelser man tar upp. Denna aspekt är också en del av syftet till presstödssystemet. Men tidigare forskning har visat att professionaliseringen av

journalistkåren har gjort att journalister blir allt mer samstämmiga i form av normer och hur man presenterar nyheter. Det kan betyda att rapporteringen av de gemensamma nyheterna blir mer lika varandra i form av vinkel, och att tidningarna därför blir mer lika varandra även ur denna aspekt. Alltså så kan presstödet även här vara ett trubbigt instrument.

Kanske är det dags att omvärdera vad presstödet funktion på den svenska mediemarknaden ska vara. Strävan efter en allsidig nyhetsförmedling är inte en enkel fråga och har inget enkelt svar. Kanske borde det reformeras till det omställningsstöd som debatterades under vintern 2012/2013 där man vill lägga större fokus på de nya tekniska möjligheter som finns för branschen. Kanske ska man helt slopa reklamskatten som Konkurrensverket föreslog redan 2003. Presstödet och andra metoder för att bidra till en god journalistisk mångfald är inte huggna i sten och det finns förstås fler alternativa lösningar till hur man angriper de problem som dagstidningsmarknaden ställs inför. När 2013 års presstödsutredning släpps i slutet av sommaren kommer det kanske nya uppslag till hur man ska arbeta kring dessa frågor.

Litteraturförteckning

Adelsohn Liljeroth, L. (2012, 28 dec.). Det är inte statens roll att rädda mediekoncernerna. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-05-01 från <http://www.dn.se/debatt/det-ar-inte-statens-roll-att-radda-mediekoncernerna>

Allern, S. (2012). Journalistiken och kommersialiseringen. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 233-262). Stockholm: Studentlitteratur.

Andersson Odén, T. (2002). *2001 års publicistiska bokslut*. Arbetsrapport nr 3. Hämtad 2013-05-07 http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1283/1283847_arbetsrapport03-bokslut-tao_2002.pdf

Andersson Odén, T. (2010). *Beska droppar för liberala tidningar. Folkomröstningen 1922 som vägskäl i den svenska landsortspressens utveckling*. Nordicom-Information 32 (4), 57-71.

Carlsson, T. (Red.). (1983). *Massmedia 83/84*. Stockholm: Tiden/Svenska journalistförbundet.

Carlsson, T. (Red.). (1985). *Massmedia 1985*. Stockholm: Tiden/Svenska journalistförbundet.

Carlsson, T. (Red.). (1986). *Massmedia 86/87*. Stockholm: Tiden/Svenska journalistförbundet.

Carlsson, T. (Red.). (1997). *Massmedia 98*. Stockholm: Rabén Prisma/Svenska journalistförbundet.

Carlsson, T. (Red.). (1999). *Massmedia 2000*. Stockholm: P.A. Norstedts & söner AB/Svenska journalistförbundet.

Dagens Nyheter (u.å.). *Korta fakta*. Hämtad 2013-04-25 från <http://www.dn.se/innfoo/info---hem/korta-fakta>

Dagens Nyheter (u.å.). *Om oss*. Hämtad 2013-04-25 från <http://info.dn.se/info/om-oss/>

Djerf Pierre, M. (2012). Journalisternas sociala bakgrund. I Asp, K (Red.), *Svenska journalister 1989-2011*. (s. 15-19). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation.

Djerf-Pierre, M. & Wiik, J. (2012). Journalistiken och journalisterna. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 175-203). Stockholm: Studentlitteratur.

Esaiasson, P. Gilljam, M. Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2007). *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik AB.

Furhoff, L. (1967). *Upplagespiralen*. Uppsala universitet.

- Ghersetti, M. (2007). Vad bestämmer nyhetsvärdet? I Asp, K (Red.), *Den svenska journalistkåren*. (s. 97-107). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation.
- Ghersetti, M. (2012). Journalistikens nyhetsvärdering. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 205-232). Stockholm: Studentlitteratur.
- Gustafsson, K.-E. (1978). *The Circulation Spiral and the Principle of Household Coverage*. Scandinavian Economic History Review.
- Hadenius, S. & Weibull, L. (1996). *Massmedier, en bok om press, radio och TV*. Stockholm: Bonnier Alba AB.
- Hvitfelt, H. (1985). *På första sidan: En studie i nyhetsvärdering*. Stockholm: Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar.
- Jönsson, A. M. (2004) *Samma nyheter eller likadana?* Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation.
- Jönsson, A.M. & Strömbäck, J. (2005). *Nyheter i Konkurrens - journalistikens kommersialisering*. Konferensbidrag. Hämtad 2013-04-26 från <http://miun.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=2&pid=diva2:31101>
- Konkurrensverket. (2003). *Konkurrens och samarbete inom medierna, Konkurrensverkets rapportserie: 2003:2*. Stockholm: Konkurrensverket.
- Nord, L. (2012). De nationella mediesystemen. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 67-92). Stockholm: Studentlitteratur.
- Nordicom. (2013). *Dagspressupplaga på vardagar 1980–2012*. Hämtad 2013-05-10 från http://www.nordicom.gu.se/common/stat_xls/2416_1030_Dagstidningsupplaga_var dagar_1980-2012.xls
- Nordicom. (2013). *Dagstidningar efter utgivningsfrekvens 1980–2012*. Hämtad 2013-05-10 från http://www.nordicom.gu.se/common/stat_xls/2410_1010_Dagstidningar_antal_1980-2012.xls
- Nya Wermlands-Tidningen (u.å.). *Detta är NWT-koncernen*. Hämtad 2013-04-25 från http://www.nwt.se/om_nwt/article10318.ece
- Ots, M. (2012). Mediernas ekonomiska villkor. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 117-147). Stockholm: Studentlitteratur.
- Presstödsnämnden. (2013). *Driftsstöd*. Hämtad 2013-05-03 från www.presstodsnamnden.se/presstod/driftsstod/
- Presstödsnämnden. (2013). *Distributionsstöd*. Hämtad 2013-05-03 från www.presstodsnamnden.se/presstod/distributionsstod/

Presstödsnämnden. (2013). *Beviljade stöd*. Hämtad 2013-05-03 från www.presstodsnamnden.se/presstod/beviljade-stod-2/

Rosengren, K. E. (u.å.) Nyhet. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2013-04-15 från www.ne.se/lang/nyhet

SOM-institutet. (2012). *Svenska trender 1986-2011*. Hämtad 2013-05-10 från http://www.som.gu.se/digitalAssets/1384/1384743_svenska-trender-1986-2011.pdf

SOU 1965:22. *Dagstidningars ekonomiska villkor: betänkande av pressutredningen*. Stockholm: Esselte.

SOU 1988:48. *Reformerat presstöd: betänkande av dagstidningskommittén*. Stockholm: Allmänna förlaget.

SOU 2006:8. *Mångfald och räckvidd: slutbetänkande av presskommittén 2004*. Stockholm: Fritzes Offentliga Publikationer.

Stiftelsen institutet för mediastudier. (2000). *Lika eller unika? Om journalistisk mångfald i Östergötland*. Stockholm: Stiftelsen institutet för mediastudier.

Stúr, E. (2012). De globala mediasystemen. I Nord, L. & Strömbäck, J (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 47-65). Stockholm: Studentlitteratur.

Svenska Dagbladet (u.å.). *Välkommen till SvD, information och kontaktadresser*. Hämtad 2013-04-25 från http://www.svd.se/special/svd_info/valkommen-till-svd-information-och-kontaktadresser_275057.svd

Tidningarnas Telegrambyrå (u.å.). *TT:s historia*. Hämtad 2013-05-02 från <http://tt.se/om-tt/nyhetsbyran/tts-historia>

Toresson, M. & Österberg, H. (2012) *Krympande journalistik i en globaliserad värld – En studie av utrikesmaterialet i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Göteborgs-Posten med nedslag 2002, 2007 och 2012*. Stockholm: Södertörns högskola, Institutionen för kommunikation, medier och IT.

TS (u.å.). *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-04-25 från <http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=000448>

TS (u.å.). *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2013-04-25 från <http://www.ts.se/TSWT/Member/Search.aspx?q=nya%20wermlands-tidningen>

TS (u.å.). *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2013-04-25 från <http://www.ts.se/Mediefakta/Index.aspx?mc=001848>

TS (u.å.). *Värmlands Folkblad*. Hämtad 2013-04-25 från <http://www.ts.se/TSWT/Member/Search.aspx?q=v%C3%A4rmlands%20folkblad>

Bilagor.

Kodschema

1. Tidning

- 1 DN – Dagens Nyheter
- 2 SvD – Svenska Dagbladet
- 3 NWT – Nya Wermlands-tidningen
- 4 VF – Värmlands Folkblad

2. År/månad/dag

3. Sidnummer

4. **Art.nr** - Börjar på nr 1 varje i vänstra hörnet på varje tidningssida, spaltvis nedåt sedan till höger o.s.v.

5. Storlek

- 1 Notis - En artikel mindre än 1/8 av en tabloidsida, eller 1/16 av broadsheet
- 2 Artikel utan bild - En artikel utan bild större än 1/8 av en tabloidsida, eller 1/16 av broadsheet
- 3 Artikel med bild - En artikel (med bild) större än 1/8 av en tabloidsida, eller 1/16 av broadsheet

6. Artikeltyp

- 1 Nyhet
- 2 Ledare, kommentar, analys, krönika
- 9 Går ej att urskilja

7. Avdelning

- 1 lokalmaterial
- 2 inrikes
- 3 utrikes
- 4 kultur
- 5 ekonomi
- 6 Lokalbilaga
- 9 Går ej att urskilja

8. Avsändare

- 1 Eget material
- 2 TT
- 3 Reuters
- 4 FLT
- 5 A-press
- 6 Annan nyhetsbyrå
- 9 Ingen avsändare

9. **Innehåll:** Här skriver man ett antal nyckelord för att identifiera vad en nyhet handlar om för att kunna identifiera om den finns i flera av tidningarna.

10. Ensam med nyhet/delad nyhet

- 1 Ensam – Ensam med nyheten i tidningsparet
- 2 Delad – Nyheten återfinns i den andra tidningen i tidningsparet

11. Sida i den andra tidningen i tidningsparet där samma nyhet återfinns

- 99 Återfinns ej